

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФІЗИКА, ЕЛЕКТРОНІКА,
ЕЛЕКТРОТЕХНІКА

ФЕЕ :: 2018

**МАТЕРІАЛИ
та програма**

НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(Суми, 05–09 лютого 2018 року)

Суми
Сумський державний університет
2018

Методика формування графену на тонких плівках Ru

Васюхно М.В., студент, Логвинов А.М., аспірант
Сумський державний університет, м. Суми

Поширеним методом отримання графену є його епітаксійне формування на поверхні тонких полікристалічних плівок Ni або Ru товщиною 50÷500 нм в процесі вакуумного термічної конденсації атомів вуглецю. Таким методом отримують одно- та багат шаровий графен, що застосовується для створення гнучких функціональних елементів електроніки, наприклад, надшвидких транзисторів, наноконденсаторів великої ємності, гнучких елементів живлення та систем відображення інформації. Особливість таких структур полягає у високій стабільності їх робочих характеристик до температур 400 К.

У даній роботі запропонована інша методика формування графену на поверхні полікристалічних плівок Ru. Тонкі одношарові плівки Ru товщиною 20 нм конденсувалися на підкладки SiO₂(500 нм)/Si в середовищі установки ВУП-5М (10⁻⁴ Па) електронно-променевим методом з використанням графітового аноду при температурі підкладки $T_{\text{п}} = 300$ К із швидкістю конденсації 0,3÷0,5 нм/с. Вимірювання товщини осаджених зразків проводилося методом кварцового резонатора. Далі зразки відпалювалися у середовищі безмасляного вакууму (10⁻⁹ Па) до температури 1100 К протягом 20 хв. Нагрівання та охолодження відбувалося із постійною швидкістю 5 К/хв. Дослідження методом просвічуючої електронної мікроскопії та електронографії (мікроскоп ПЕМ-125К) кристалічної структури показало, що після конденсації та після подальшого відпалювання плівки складаються з мілкодисперсної фази гексагонального Ru з параметрами решітки близькими до табличних. Дослідження методом раманівської спектроскопії (прилад Witec alpha 300 R+) показали, що в процесі відпалювання зразків на поверхні плівок Ru формується графен. Співвідношення інтенсивностей основних піків *G* та *2D* спектрів свідчить про відносно однорідний розподіл по поверхні зразків графену з кількістю моношарів $n = 1 - 5$.

Робота виконана в рамках НДР №0117U003925 (2017 - 2020 р.).

Керівник: І.В. Чешко, докторант